

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Podstawy programowania [S1Mech2>PoPr]

Przedmiot

Kierunek studiów
Mechatronika

Rok/Semestr
1/1

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład	Laboratorium	Inne
15	30	0
Ćwiczenia	Projekty/seminaria	
0	0	

Liczba punktów ECTS

4,00

Koordynatorzy

dr hab. inż. Wojciech Pietrowski prof. PP
wojciech.pietrowski@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Wiedza: Student rozpoczynający ten przedmiot powinien posiadać podstawową wiedzę w zakresie informatyki, matematyki, sprzętu komputerowego, obsługi komputera, systemu operacyjnego Windows oraz podstawowego oprogramowania użytkowego. Powinien również posiadać umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł oraz mieć gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu.

Cel przedmiotu

Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu informatyki, budowy i zasady działania mikrokomputerów, opanowanie umiejętności opracowywania prostych algorytmów oraz podstaw programowania strukturalnego w języku C++.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną w zakresie kluczowych dla obszaru mechatroniki zagadnień informatyki, w tym programowania oraz wykorzystania narzędzi informatycznych w modelowaniu, symulacji i projektowaniu.

Umiejętności:

Potrafi korzystać ze źródeł literaturowych, integrować pozyskane informacje, oceniać je oraz dokonywać ich interpretacji i wyciągać wnioski, w celu rozwiązania złożonych i nietypowych problemów w obszarze mechatroniki. Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi metodami i narzędziami, w tym zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, a także opracować proste aplikacje, w celu przeprowadzenia symulacji, analizy i projektowania układów właściwych dla kierunku studiów.

Kompetencje społeczne:

Rozumie znaczenie podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych; ma świadomość, że wiedza i umiejętności w obszarze mechatroniki szybko ewoluują. Rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów z zakresu mechatroniki; jest świadomy konieczności wykorzystania wiedzy ekspertów podczas rozwiązywania zadań inżynierskich w zakresie wykraczającym poza własne kompetencje.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena wiedzy i umiejętności na pisemnym kolokwium zaliczeniowym o charakterze łączonym testowym i problemowym. Uzyskiwanie punktów dodatkowych za aktywność podczas wykładów, a szczególnie za: przygotowywanie odpowiedzi na pytania i zadania problemowe podawane przez wykładowcę, staranność estetyczną zadań opracowywanych w ramach nauki własnej, aktywność na wykładach oraz laboratorium przy rozwiązywaniu bieżących zadań problemowych.

Treści programowe

Historia informatyki, obszary jej zastosowań i badań. Systemy liczbowe, stała i zmiennopozycyjna reprezentacja liczb, kodowanie informacji, podstawy działania układów cyfrowych, struktura systemu komputerowego, magistrale, ogólna charakterystyka procesorów, pamięci RAM i ROM. Systemy operacyjne, sieci komputerowe, praca komputerów w sieci, zagadnienia bezpieczeństwa w sieciach komputerowych. Internet, intranet. Algorytmy i struktury danych. Wybrane algorytmy rozwiązywalnych analitycznych problemów z matematyki, fizyki oraz algorytmy problemu sortowania. Języki programowania. Język programowania C++. Programowanie strukturalne. Programowanie w środowisku MS Visual C++.

Laboratorium: podstawy programowania w języku C++ (składnia, opracowanie prostych algorytmów i programów).

Tematyka zajęć

Wykład:

- I. Podział języków programowania. Kompilacja, interpretacja. Języki niskiego i wysokiego poziomu.
- II. Operacje arytmetyczne, operatory logiczne, funkcje standardowe, instrukcje warunkowe, instrukcje sekwencyjne
- III. Funkcje. Definiowanie funkcji. Zwracanie rezultatu przez funkcję. Przesyłanie argumentów do funkcji przez wartość i przez referencję.
- IV. Tablice, typy wyliczeniowe, wektory.
- V. Rekurencja. Definicja i zasady działania rekurencji. Przypadek podstawowy i przypadek rekurencyjny.
- VI. Wskaźniki. Definiowanie wskaźników. Dynamiczna alokacja pamięci. Przekazywanie argumentów do funkcji przez wskaźnik.
- VII. Obsługa wyjątków. Wprowadzenie do mechanizmu wyjątków. Standardowe klasy wyjątków. Tworzenie własnych wyjątków.
- VIII. Programowanie wielowątkowe. Podstawy wielowątkowości. Tworzenie i zarządzanie wątkami. Synchronizacja. Komunikacja między wątkami.

Laboratoria:

- I. Omówienie środowiska programistycznego MS Visual Studio
  - Omówienie regulaminu pracowni komputerowej
  - Omówienie regulaminu BHP oraz warunków zaliczenia przedmiotu
  - Omówienie i konfiguracja środowiska Visual Studio, Konsola
  - Dyrektywy preprocesora - np. #using, #pragma, #define
  - Omówienie składni języka C++, typy zmiennych, deklaracja zmiennych, stałe - programowanie strukturalne

II. Operacje arytmetyczne, operatory logiczne, funkcje standardowe, instrukcje warunkowe

- Podstawowe operatory arytmetyczne i logiczne - programy ilustrujące działanie operatorów i funkcji standardowych
- Instrukcje sterujące typu: if, if...else, switch, break, continue, goto
- Programy testujące działanie powyższych instrukcji z wykorzystaniem operatorów

III. Oprogramowywanie sekwencji instrukcji

- Instrukcje sterujące typu: while, do..while, for, foreach
- Wybrane programy testujące instrukcje sekwencyjne (Obliczanie sumy szeregu, sumowanie n liczb nieparzystych, szukanie wartości maksymalnej ciągu liczb zadanego z klawiatury, wybór z ciągu liczb zadanego z klawiatury liczb podzielnych przez 3, poszukiwanie liczby doskonałej, poszukiwanie liczby pierwszej)

IV. Funkcje

- Definiowanie funkcji
- Zwracanie rezultatu przez funkcję
- Przesyłanie argumentów do funkcji przez wartość i przez referencję
- Opracowanie przykładowych funkcji (największy wspólny dzielnik, najmniejsza wspólna wielokrotność, zamiana liczby dziesiętnej na dwójkową, obliczanie silni, obliczanie wartości średniej, itp.)

V. Tablice, typy wyliczeniowe, wektory

- Definiowanie tablic, tablice statyczne jedno i wielowymiarowe
- Obsługa tablic
- Definiowanie wektorów, wektory jedno i wielowymiarowe
- Obsługa wektorów

VI. Rekurencja

- Definicja i zasady działania rekurencji
- Przypadek podstawowy i przypadek rekurencyjny
- Przykłady klasycznych problemów rozwiązanych rekurencyjnie:
  - o Obliczanie silni
  - o Ciąg Fibonacciego
  - o Wyszukiwanie największego wspólnego dzielnika
  - o Zamiana liczby dziesiętnej na binarną
  - o Przeszukiwanie drzewa binarnego
  - o Sortowanie (quicksort, mergesort)
- Porównanie rekurencji i iteracji
- Optymalizacja rekurencji (rekurencja ogonowa, zamiana na iterację)

VII. Wskaźniki

- Definiowanie wskaźników
- Wyrażenie null i nullptr
- Tablice dynamiczne
- Dynamiczna alokacja pamięci
- Przekazywanie argumentów do funkcji przez wskaźnik

VIII. Struktury i unie

- Definiowanie struktur
- Definiowanie unii
- Wyrażenie sizeof
- Operacje na strukturach i uniach

IX. Programowanie uogólnione

- Szablony funkcji
- Szablony struktur

X. Zapis i odczyt z plików

- Zapis do plików .txt
- Odczyt z plików .txt

XI. Kolekcje

- Kontenery sekwencyjne
- Kontenery asocjacyjne nieuporządkowane
- Kontenery asocjacyjne uporządkowane
- Adaptory

XII. Obsługa wyjątków

- Wprowadzenie do mechanizmu wyjątków
- Standardowe klasy wyjątków
- Tworzenie własnych wyjątków

XIII. Programowanie wielowątkowe

- Podstawy wielowątkowości
- Tworzenie i zarządzanie wątkami
- Synchronizacja
- Komunikacja między wątkami

XIV. Systemy kontroli wersji

- Podstawowe komendy Git
- Praca ze zdalnym repozytorium

XV. Kolokwium zaliczeniowe

Metody dydaktyczne

Zastosowane metody kształcenia: a) wykład z prezentacją multimedialną (w tym: rysunki, zdjęcia, animacje, dźwięk, filmy) uzupełniany przykładami podawanymi na tablicy, b) wykład prowadzony w sposób interaktywny z formułowaniem pytań do grupy studentów lub do wskazywanych konkretnych studentów, c) uwzględnia się aktywność studentów w czasie zajęć przy wystawianiu oceny końcowej, c) teoria przedstawiana w ścisłym powiązaniu z praktyką i z aktualną wiedzą studentów. Laboratorium: demonstracje, samodzielne wykonywanie zadań programistycznych (obliczeniowych).

Literatura

Podstawowa:

1. Jerzy Grębosz - "Opus magnum C++11. Programowanie w języku C++" (2017)
2. Jerzy Grębosz - "Opus magnum C++. Misja w nadprzestrzeń C++14/17." (2023)
3. Stephen Prata - "Język C++. Szkoła programowania. Wydanie VI" (2012)
4. Bjarne Stroustrup - "Programowanie. Teoria i praktyka z wykorzystaniem C++" (2011)

Uzupełniająca:

1. Scott Meyers - "Skuteczny nowoczesny C++" (2016)
2. Bruce Eckel - "Thinking in C++. Edycja polska. Tom 1" (2002)
3. Bruce Eckel, Chuck Allison - "Thinking in C++. Edycja polska. Tom 2" (2003)

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	100	4,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	45	2,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	55	2,00